

Uzņēmējdarbības vide

Darbaspēks un nodarbinātība

2008.gada janvārī nodarbināto skaits Grieķijā sasniedza 4 511 585, savukārt valstī reģistrēto bezdarbnieku skaits sasniedza 390 210. Bezdarba līmenis sastāda 8% (vīriešiem – 5.1% un sievietēm - 12.1%), kas salīdzinot ar iepriekšējo četru gadu attiecīgo periodu turpina samazināties. Visaugstākais bezdarba līmenis bija 2004.gada janvārī, kad tas sastādīja 11.7%, 2005.g. – 10.4%, 2006.g. – 9.6%, 2007.g. – 8.6%. Grieķijā ir ievērojams bezdarba līmenis, un darbaspēka izmaksas ir vienas no zemākajām ES. Tomēr darbaspēks ir izglītots, un personāla nokomplektēšana ir vienkārša.

Darba līgumiskās attiecības

Noslēdzot darba līgumu, darba attiecībās Grieķijā drīkst stāties persona, kas ir sasniegusi 15 gadu vecumu. Darba devējam ne vēlāk kā divu mēnešu laikā kopš faktiskās darba uzsākšanas ir jāslēdz ar katru darbinieku rakstisks līgums vai cita veida vienošanās, kurā ir atrunātas abu pušu finansiālas un darba saistības, un viens līguma eksemplārs jānodod darbiniekam.

Nestandarta nodarbinātības gadījumā (nepilna laika darbs, gabaldarbs, attālinātais darbs, darbs mājās un tam līdzīgas darba formas) ir jānoslēdz rakstisks darba līgums, kas 15 dienu laikā kopš tā noslēgšanas ir jāiesniedz vietējā Darba inspekcijā.

Darba devējam ir tiesības lauzt darba līgumu uz nenoteikto laiku jebkurā brīdī, rakstiski par to paziņojot darbiniekam vismaz 5 dienas iepriekš. Grieķu likumdošana neuzliek par pienākumu pamatot atlaišanas iemeslu, tomēr darba devējam ir pienākums izmaksāt darba līguma laušanas kompensāciju. Atsevišķos gadījumos šī kompensācija var arī netikt izmaksāta.

Darba ņēmējam par savu lēmumu izbeigt darba attiecības ir jāpaziņo darba devējam rakstiski vismaz 5 dienas pirms paredzamās aiziešanas. Parasti līguma laušanas kompensācija šajā gadījumā netiek piemērota.

Darba laiks ir 40-48 darba stundas nedēļā (virsstundas tiek apmaksātas 125% apmērā). Normāli darba diena ilgst 8-10 stundas. Jāņem vērā, ka Grieķijā darba nedēļa ir sešas dienas. Lai gan valstī paralēli darbojas arī ierastā 5 darba dienu nedēļa.

Minimālā alga neprecētam fiziska darba strādniekam sastāda EUR 29,39/dienā (sākot ar 2007. gada 1.maiju). Grieķijā ir izplatīta prakse izmaksāt 13 algu kā Ziemassvētku prēmiju, papildus arī pusi no algas apmēra kā Lieldienu un pusi kā vasaras atvaļinājuma dāvanas.

Uzņēmējdarbības formas

Grieķijā ir četri galvenie uzņēmējsabiedrību veidi :

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (EPE)

Minimālais pamatkapitāls EPE sabiedrības gadījumā ir 18 000 EUR. Dibināšanas laikā pamatkapitālam jābūt apmaksātam, un vismaz puse no tā jāapmaksā naudā. Parasti minimālais dalībnieku skaits ir divi. EPE ir ļoti populāra uzņēmējdarbības forma Grieķijā ierobežotās atbildības dēļ. Finanšu pārskatiem ir ar likumu noteiktas prasības.

Akciju sabiedrība (AE)

Minimālais pamatkapitāls AE sabiedrības gadījumā ir 60 000 EUR. Šī ir standarta uzņēmējdarbības forma lielām, publiskām sabiedrībām, savukārt individuālie komersanti to plaši izmanto elastības dēļ. AE ir nepieciešama valde un revidenti.

Personālsabiedrība

Personālsabiedrība var pastāvēt pilnsabiedrības (OE) vai komandītsabiedrības (EE) formā. Ārvalstu ieguldītāji parasti dod priekšroku komandītsabiedrībām (EE) ar ierobežotu atbildību. Minimālais partneru skaits ir divi, minimālais pamatkapitāls nav noteikts, bet parasti tas ir 1000 EUR. Personālsabiedrībai ir daudz zemāks normatīvi tiesiskā regulējuma līmenis.

Filiāle

Ārvalstu mātes uzņēmumam jāatbilst Grieķijas pamatkapitāla prasībām, kā arī ārvalstu mātes uzņēmums atbild par filiāles juridiskajiem un nodokļu darījumiem. Tā jāreģistrē Grieķijas iestādēs. Minimālais direktoru skaits ir viens; nav formālu prasību attiecībā uz pārskatiem. Jāieceļ vietējais pārstāvis, kas individuāli un solidāri atbild par nodokļu nomaksu. Var būt nepieciešama arī bankas garantija

Nodokļu sistēma

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Grieķijā ir progresīvais ienākuma nodoklis un tā likmes sākot no 2008.gada ir no 5-40% atkarībā no ienākumu apmēra.

Nodokļu likme %	Nodokļu bāze (EUR)
5	1-10500
15	10 501-12 000
27	12 001 - 30 000
37	30 001 - 75 000
40	75 001 un vairāk

Ārvalstu iedzīvotājs, kurš ir nodarbināts Grieķijā, maksā nodokli tikai par viņa ienākumiem Grieķijā.

Grieķijā ir ļoti elastīga nodokļu sistēma. Nodokļu iekasēšanas aprēķinā ņem vērā gan ģimenes stāvokli, gan ienākuma līmeni. Gada ienākumi līdz 12 tūkst. EUR tiek aplikti ar 0% ienākuma nodokļa likmi. Ja ģimenē ir 2 bērni, ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekams minimums ir 14 tūkst. EUR, ja trīs bērni- 22 tūkst. EUR.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Sākot ar 2008.gadu Uzņēmumu ienākuma nodokļa likme ir 25 %, iepriekš bija 29%.

Grieķijas Finanšu ministrija ir izstrādājusi likumprojektu, kas paredz būtiskas izmaiņas no 2009.gada nodokļa likmēs juridiskām un fiziskām personām.

Pašlaik uzņēmumu ienākuma nodoklis ir 25 % , bet paredzēts, ka laika posmā no 2010-2014.gadam tā tiks samazināta par 1%, 2014. gadā sasniedzot 20 %

Savukārt, grieķu partnerības nodokļa likme ir 20%

Izmaksātās dividendes Grieķijas uzņēmumiem, kā arī maksājumi nerezidentiņiem tiek aplikti ar 10 % nodokļa likmi.

Privātpersonas un pašnodarbinātie, kuru ienākumi pašlaik līdz 19 500 EUR netiek aplikti ar nodokli, turpmāk būs jāmaksā 10% likme.

Pievienotās vērtības nodoklis

Grieķijā PVN likme galvenokārt ir 19 %. Ja gada apgrozījums sasniedzis 10 000 EUR , jāsāk maksāt PVN.

Atsevišķām preču grupām tiek piemērota samazinātā nodokļu likme, piemēram:

- 1) Medicīnas preces un pārtikas produkti – 9%
- 2) Grāmatām un avīzēm – 4.5 %

Vairumā gadījumos eksports netiek aplikts ar PVN, kā arī apdrošināšanas, izglītības, juridiskie un medicīnas pakalpojumi tiek atbrīvoti no PVN.

Nekustamā īpašuma nodokļa likmes svārstās no 0,35% -0,94% fiziskām personām , 0,1% -0,6% juridiskām personām.

Nekustamie īpašumi, kuru vērtība nepārsniedz EUR 243600, ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma nodokļa.

Informācijas avots - <http://www.worldwide-tax.com/greece>